

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१)
अंतर्गत मंजूर Institutions Strengthening
या योजनेअंतर्गत करावयाच्या कामांबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: केंद्रीय-२०१६/प्र.क्र.२९/का-१९
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
तारीख: २०/०६/२०१७

वाचा-

- १) आदिवासी विकास विभागाचे पत्र क्र.केंद्रीय २०१४ /प्र.क्र.६२/का-१९ दि.०६/०८/२०१४
- २) जनजाती कार्य मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.F.No.११०१५/१६(१४))/२०१४-SG-II, दि.३०/१२/२०१४

प्रस्तावना -

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) अंतर्गत अनुदान या योजनेखाली केंद्र शासनाने Institutions Strengthening या योजनेअंतर्गत सन २०१४-१५ व त्यानंतरच्या वर्षांमध्ये निधी मंजूर करून वितरीत निधीतून कोणकोणत्या कामांचा समावेश करावा याबाबत सूचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

१. केंद्र शासनाकडून भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) अंतर्गत अनुदान योजनेखाली Institutions Strengthening अंतर्गत आदिवासी विकास विभागातील आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, सर्व अनुसूचित जमात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्या व मंत्रालय, आदिवासी विकास आयुक्तालय, अप्पर आयुक्तालय, प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालय, आदिवासी विकास महामंडळ, आदिवासी विकास महामंडळाची विभागीय कार्यालये, शबरी वित्त व विकास महामंडळ आणि आदिवासी विकास विभागाशी संलग्न संस्था या संस्थांच्या बळकटीकरणांचा समावेश राहील.

२. केंद्र शासनाकडून Institutions Strengthening अंतर्गत प्राप्त झालेल्या निधीतून खालील प्रकारच्या कामांसाठी खर्च करता येईल.

३. सदर यादी मार्गदर्शक असून आदिवासी उपयोजनेच्या निधीतून, विशेष केंद्रीय सहाय्य, भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २७५(१) अंतर्गत अनुदान व आदिम जमाती विकास कार्यक्रम अंतर्गत घेतलेल्या उपक्रमाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी आवश्यक अशा प्रकारची अन्य कामेही या निधीतून शासनाच्या पुरुष परवानगीने घेता येतील.

- १) कार्यालयीन कामकाजासाठी तज्ज्ञांची सेवा उपलब्ध करून घेणे.
- २) तज्ज्ञ व्यक्ती/ संस्थांमार्फत सविस्तर प्रकल्प अहवाल (DPR), योजनांचा अभ्यास व योजनांचे मुल्यामापन करून घेणे.
- ३) विभागाच्या कामकाजासाठी विशेष सल्लागार, तज्ज्ञ, कन्सलटंट किंवा अतिरीक्त मनुष्यबळ घेणे
- ४) फेलोशिप, आंतरवासिय विद्यार्थी यांची विशिष्ट विद्यावेतनावर सेवा उपलब्ध करून घेणे.

- ५) अधिकारी व कर्मचारी यांच्या प्रशिक्षण व क्षमतावृद्धी करणे.
- ६) कार्यालयीन कामकाजासाठी SOFTWARE बनविणे, Monitoring साठी MIS/Report ची निर्मिती करणे, विविध योजना माहितीसाठी माहिती व्यवस्थापन प्रणाली (MIS) निर्माण करणे, विविध योजनांचे Documentation करणे, माहिती पत्रके, यशोगाथा बनविणे, माहितीपट इ. तयार करणे.
- ७) कार्यालयासाठी आवश्यक फर्निचर, साहित्य व उपकरणे खरेदी करणे. नवीन कार्यालय सुरु करणे, कार्यालयासाठी जागा भाड्याने घेणे. कार्यालयास वाहन खरेदी करणे, वाहन भाड्याने घेणे.

४. आराखडा तयार करणे व आराखड्यांना मान्यता देणे – सन २०१४-१५ साठीच्या केंद्रशासनाकडून प्राप्त निधीसाठी प्रकल्प अधिकारी व अपर आयुक्त यांनी आपले आराखडे दि.३१/०७/२०१७ पर्यंत आयुक्त, आदिवासी विकास यांचेकडे द्यावेत. तसेच अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती यांनी आपले आराखडे आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था यांचेकडून मान्यता घेण्यात यावी. आदिवासी विकास महामंडळ व शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ कार्यालये यांनी व्यवस्थापकीय संचालक यांची आराखड्यास मान्यता घ्यावी. आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, व्यवस्थापकीय संचालक, आदिवासी विकास महामंडळ व व्यवस्थापकीय संचालक, शबरी वित्त विकास महामंडळ यांनी स्वतःच्या कार्यालयातील कामांच्या प्रस्तावास मान्यता देवून क्षेत्रीय कार्यालय व स्वतःच्या कार्यालयाचा एकत्रीत प्रस्ताव आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांना सादर करावा. आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक यांनी वरील कार्यालयांचे प्रस्ताव व त्यांचे स्वतःचे कार्यालयाचा प्रस्ताव व मंत्रालयस्तरावरील मागणी विचारात घेवून एकत्रीत आराखडा तयार करावा व त्याप्रमाणे संबंधितांना कळवावे.

५. आराखड्यातील कामांना प्रशासकीय मान्यता – Institutions Strengthening योजने अंतर्गत केंद्र शासनाकडून मंजूर निधीतून प्रत्येक कामासाठी प्रशासकीय मान्यता देण्याचे अधिकार खालीलप्रमाणे असतील.

अ.क्र.	अधिकारी	मर्यादा
१	प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प , सह आयुक्त तथा उपाध्यक्ष, अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती व प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ (उपप्रादेशिक व्यवस्थापकांचे कार्यालय, स्वतःचे प्रादेशिक व्यवस्थापकाचे कार्यालय व शाखा व्यवस्थापक, शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ यांचे कार्यालय.)	रु.१०.०० लक्ष
२	अपर आयुक्त, आदिवासी विकास	रु.२५.०० लक्ष
३	आयुक्त, आदिवासी विकास व आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे, व्यवस्थापकीय संचालक, आदिवासी विकास महामंडळ/ शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ.	रु.५०.०० लक्ष
४	मंत्रालय स्तर	संपुर्ण अधिकार

६. **निधी वितरीत करणे-** सर्व संबंधितांनी आयुक्त, आदिवासी विकास यांना मंजूर आराखड्या नुसार निधी वितरण प्रस्ताव सादर करावेत. आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी सदर प्रस्तावास अनुसरूप संबंधितांना निधी वितरीत करावा. सदर निधीतून मंत्रालयीन स्तरावर करण्यात येणाऱ्या कामासाठी स्वतंत्र बँक खाते उघडण्यात यावे व विभागाने कळविल्यानुसार तितका निधी आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी वितरीत करावा.

७. **निधी खर्चासाठी कार्यपद्धती-** सदर निधीतून विविध बाबींवर खर्च करताना विविध वस्तु, साहित्य खरेदी करणे, सेवा घेणे व अशा बाबींसाठी शासनाने विहीत केलेल्या नियमावलीचा व कार्यपद्धतीचा अवलंब करावा. तसेच यासाठी DGS & D यांनी विकसीत केलेल्या Gem Portal द्वारे खरेदी करता येईल/ सेवा घेता येईल.

८. सदर निधीतून झालेल्या खर्चाचा योजनांवरील/कामांवरील मासिक अहवाल शासनास सादर करावा.

९. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१७०६२०१६०१०६८८२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु.ना.शिंदे)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.राज्यमंत्री आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
४. विरोधी पक्ष नेता, विधानपरीषद, विधानभवन, मुंबई.
५. स्वीय सहायक, सचिव, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई.
६. सार्वजनिक बांधकाम विभाग/ वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
८. आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
९. व्यवस्थापकीय संचालक, आदिवासी विकास महामंडळ/ शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ.
१०. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे, नाशिक, अमरावती, नागपूर.
११. सर्व सहआयुक्त तथा उपाध्यक्ष, अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती.

१२. सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
१३. सर्व प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ.
१४. सर्व उपप्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ .
१५. शाखा व्यवस्थापक, शबरी आदिवासी वित्त व विकास महामंडळ.
१६. उपसचिव, आदिवासी विकास, मंत्रालय, मुंबई.
१७. निवड नस्ती (का.१९) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.